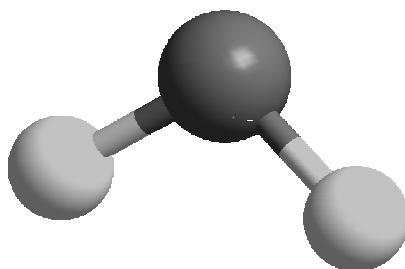

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

ŠOLSKO TEKMOVANJE IZ ZNANJA KEMIJE ZA
BRONASTE PREGLOVE PLAKETE

Tekmovalne naloge za 2. letnik
11. marec 2013

Predno začnete reševati preizkus znanja, vpišite v tabelo svoje podatke z velikimi tiskanimi črkami.

Ime in priimek: _____
Srednja šola: _____
Kraj: _____
Profesor kemije: _____

Pred vami je deset tekmovalnih nalog iz kemije, ki so različnega tipa. Pri reševanju lahko uporabljate le periodni sistem, ki je priložen in žepno računalo. Naloge rešujte po vrsti. Če vam posamezna naloga dela težave, jo prihranite za konec.

Pri reševanju ne smete uporabljati svinčnika in sredstev za brisanje. Če se zmotite, napako prečrtajte in se poleg podpišite.

Za reševanje tekmovalnih nalog imate na voljo 60 minut.

Veliko uspeha pri reševanju.

Tekmovalne naloge pregledal: _____

Dijak je dosegel _____ točk, kar ustreza _____ %.

PERIODNI SISTEM ELEMENTOV

	I 1																VIII 18		
	1 H 1,008	II 2										III 13	IV 14	V 15	VI 16	VII 17	2 He 4,0026	1	
2	3 Li 6,941	4 Be 9,0122											5 B 10,81	6 C 12,011	7 N 14,007	8 O 15,999	9 F 18,998	10 Ne 20,180	2
3	11 Na 22,993	12 Mg 24,305	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13 Al 26,982	14 Si 28,085	15 P 30,974	16 S 32,06	17 Cl 35,45	18 Ar 39,948	3
4	19 K 39,093	20 Ca 40,078	21 Sc 44,956	22 Ti 47,867	23 V 50,942	24 Cr 52,996	25 Mn 54,938	26 Fe 55,845	27 Co 58,933	28 Ni 58,693	29 Cu 63,546	30 Zn 65,38	31 Ga 69,723	32 Ge 72,63	33 As 74,922	34 Se 78,95	35 Br 79,904	36 Kr 83,798	4
5	37 Rb 85,463	38 Sr 87,62	39 Y 88,906	40 Zr 91,224	41 Nb 92,906	42 Mo 95,96	43 Tc (98)	44 Ru 101,07	45 Rh 102,91	46 Pd 106,42	47 Ag 107,87	48 Cd 112,41	49 In 114,82	50 Sn 118,71	51 Sb 121,76	52 Te 127,60	53 I 126,90	54 Xe 131,29	5
6	55 Cs 132,91	56 Ba 137,33	57-71 *	72 Hf 178,49	73 Ta 180,95	74 W 183,84	75 Re 186,21	76 Os 190,23	77 Ir 192,22	78 Pt 195,08	79 Au 196,97	80 Hg 200,59	81 Tl 204,38	82 Pb 207,2	83 Bi 208,98	84 Po (209)	85 At (210)	86 Rn (222)	6
7	87 Fr (223)	88 Ra (226)	89-103 #	104 Rf (265)	105 Db (268)	106 Sg (271)	107 Bh (270)	108 Hs (277)	109 Mt (276)	110 Ds (281)	111 Rg (280)	112 Cn (285)	113 Uut (284)	114 Fl (289)	115 Uup (288)	116 Lv (293)	117 Uus (294)	118 Uuo (294)	7

* Lantanoidi	57 La 138,91	58 Ce 140,12	59 Pr 140,91	60 Nd 144,24	61 Pm (145)	62 Sm 150,36	63 Eu 151,96	64 Gd 157,25	65 Tb 158,93	66 Dy 162,50	67 Ho 164,93	68 Er 167,26	69 Tm 168,93	70 Yb 173,05	71 Lu 174,97
# Aktinoidi	89 Ac (227)	90 Th 232,04	91 Pa 231,04	92 U 238,03	93 Np (237)	94 Pu (244)	95 Am (243)	96 Cm (247)	97 Bk (247)	98 Cf (251)	99 Es (252)	100 Fm (257)	101 Md (258)	102 No (259)	103 Lr (262)

1. Trdna snov A pri segrevanju nad 1000 °C popolnoma razpade na trdno snov B in plin C. Snov A je glavna sestavina sedimentnih kamnin v naših krajih. Nastali plin C pa nastaja pri dihanju in se porablja pri fotosintezi. Pri segrevanju 100 g snovi A se je masa zmanjšala za 44,0 g.

1.1 Zapišite enačbo reakcije, ki je potekla pri segrevanju spojine A.
Enačba reakcije:

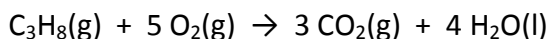

1.2 Izračunajte prostornino plina, ki smo ga dobili pri segrevanju 100 g spojine A, če smo nastali plin merili pri temperaturi 23,0 °C in tlaku 100 kPa.

Izračun:

Odgovor:

2. Pri gorenju propana nastaneta ogljikov dioksid in voda.
Enačba za reakcijo:

2.1 Izračunate standardno reakcijsko entalpijo ΔH_r° za to reakcijo.

Standardne tvorbene entalpije pri temperaturi 25 °C.

$\text{C}_3\text{H}_8(\text{g})$ - 104,7 kJ/mol

$\text{CO}_2(\text{g})$ - 393,5 kJ/mol

$\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ - 285,8 kJ/mol

Izračun:

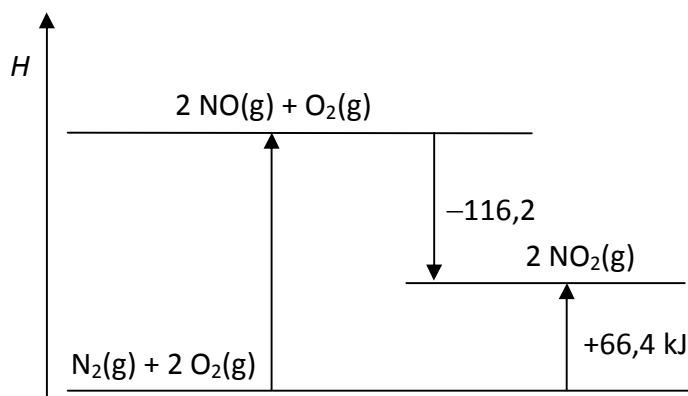
Odgovor:

2.2 Koliko toplote se sprosti, če 454 g propana zgori?

Izračun:

Odgovor:

3. Uporabi podatke v entalpijskem diagramu. Podatki so izmerjeni pri $P = 100 \text{ kPa}$ in $T = 25 \text{ }^\circ\text{C}$.

- 3.1 Pri reakciji dušika in kisika nastane dušikov oksid. Napišite enačbo za to reakcijo.
Enačba za reakcijo:

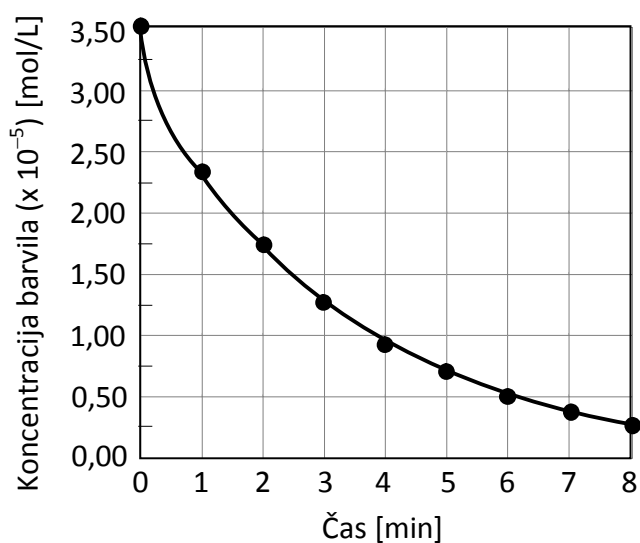
- 3.2 Ali se toplota sprosti ali porabi pri tej reakciji?

- 3.3 Koliko toplote se sprosti ali porabi?

---

4. Pri kemijski reakciji barvilo razpada. Graf podaja spreminjanje koncentracije barvila s časom.

Izračunajte hitrost razpada barvila v prvih dveh minutah.

Odgovor: _____

5. 100 mL 1,91 M raztopine amoniaka z gostoto 0,984 g/mL razredčimo na 1000 mL. Gostota razredčene raztopine je 0,997 g/mL. Katere ugotovitve so pravilne?
- a 1 mL razredčene raztopine ima manjšo maso kot 1 mL 1,91 M raztopine.
  - b Razredčena raztopina je 3,30 %.
  - c Razredčena raztopina je 0,191 M.
  - č 1,91 M raztopina je 3,30 %.
  - d V 50 L 1,91 M raztopine je 1,62 kg amoniaka.

Odgovor: _____

6. 30 mL 0,10 M raztopine kalijevega hidroksida smo nevtralizirali z 0,10 M fosforjevo kislino.
- 6.1 Napišite enačbo reakcije. V enačbi označi agregatna stanja reaktantov in produktov.

_____

- 6.2 Koliko mililitrov kisline smo pri tem porabili?

Račun:

Odgovor: _____

7. Katera sol reagira v vodni raztopini kisló?

- a natrijev karbonat
- b kalijev nitrat
- c amonijev klorid
- č natrijev acetat
- d železov nitrat

Odgovor: _____

8. Izračunajte pH 0,001 M raztopine natrijevega hidroksida.

Račun:

Odgovor: _____

9. Napišite enačbe za reakcije. V enačbah označite agregatna stanja reaktantov in produktov.

9.1 Trden nikljev karbonat reagira z raztopino žveplove kisline.

_____

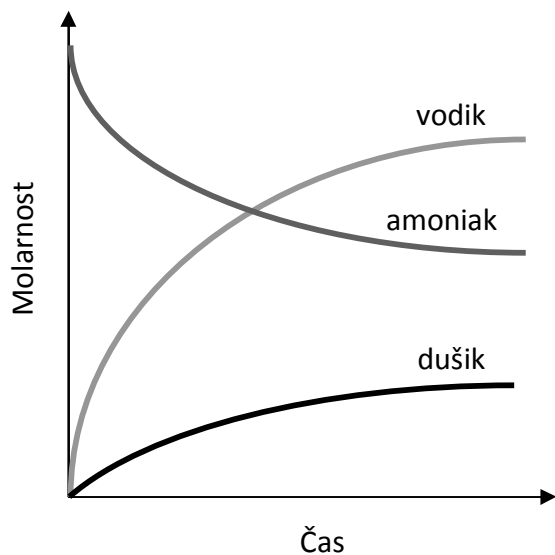
9.2 Raztopina natrijevega sulfida reagira z raztopino klorovodikove kisline.

_____

9.3 Raztopina amonijevega klorida reagira z raztopino natrijevega hidroksida.

_____

10. Analizirajte graf, ki podaja spreminjanje koncentracije amoniaka, dušika in vodika s časom.

10.1 Katero reakcijo ponazarja graf?

_____

10.2 Iz podatkov v grafu sklepajte, kakšno vrsto reakcije ponazarja graf.

_____